

Helsedirektoratets arbeid med ICD-11

DRG-forum vårkonferanse 20. – 21. mars 2025

Erik Hovde, prosjektleder
Jan Ivar Ernø, seniorrådgiver



Agenda

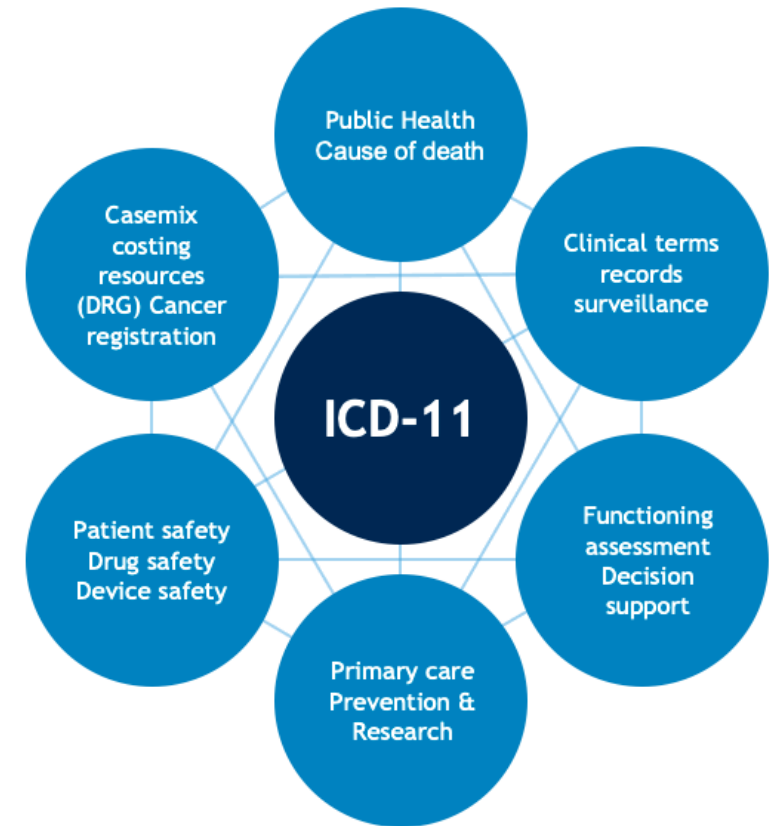
- Bakgrunn for ICD-11
- Fra ICD-10 til ICD-11 – hva legger vi til grunn for oppgraderingen
- Foreløpig overordnet tidsplan for oppgraderingen, roller og ansvar
- Oppdrag til Hdir i 2025 - hvordan legger vi opp arbeidet

Bakgrunn for ICD-11



Klassifikasjon for en moderne helsetjeneste

- ICD-11 gjenspeiler global konsensus innen dagens medisinskfaglige forståelse
- Mange viktige medisinskfaglige skifter siste 30 år
- Heldigitalt kodesystem for bedre integrasjon og dataflyt
- Viktig i internasjonal beredskap
- ICD-10 oppdateres ikke lenger nasjonalt eller internasjonalt
- Fortsatt bruk av ICD-10 vil føre til større diskrepans mellom helsefaglig praksis og kvaliteten på helsedata



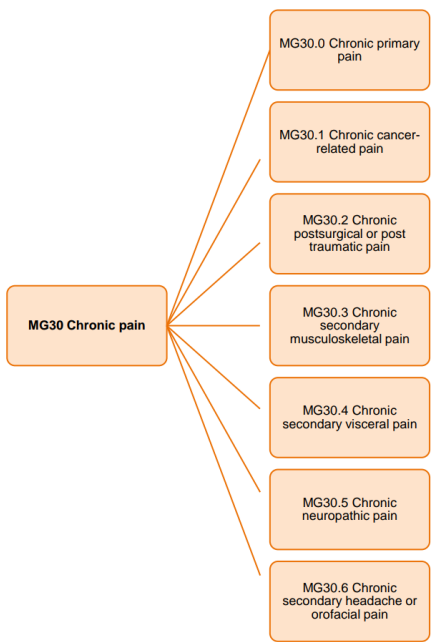
Fra who.int. Bruksområder hensyntatt for arkitekturen i ICD-11

Helsefaglig utvikling – noen eksempler

Kronisk smerte

2 treff for kronisk smerte

Kodeverdi	Kodetekst
R52.2	Annen kronisk smerte
R52.1	Kronisk intraktable smerte



Autisme

▼ F84 Pervasive developmental disorders

- F84.0 Childhood autism
- F84.1 Atypical autism
- F84.2 Rett syndrome
- F84.3 Other childhood disintegrative disorder
- F84.4 Overactive disorder associated with mental retardation and stereotyped movements
- F84.5 Asperger syndrome
- F84.8 Other pervasive developmental disorders
- F84.9 Pervasive developmental disorder, unspecified
- F88 Other disorders of psychological development
- F89 Unspecified disorder of psychological

▼ 6A02 Autism spectrum disorder

- 6A02.0 Autism spectrum disorder without disorder of intellectual development and with mild or no impairment of functional language
- 6A02.1 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with mild or no impairment of functional language
- 6A02.2 Autism spectrum disorder without disorder of intellectual development and with impaired functional language
- 6A02.3 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with impaired functional language
- 6A02.5 Autism spectrum disorder with disorder of intellectual development and with absence of functional language
- 6A02.Y Other specified autism spectrum disorder
- 6A02.Z Autism spectrum disorder, unspecified

Personlighetsforstyrrelser

ICD-10 (F60-F69) Personlighets- og atferdsforstyrrelser hos voksne

F60.0	Paranoid personlighetsforstyrrelse
F60.1	Schizoid personlighetsforstyrrelse
F60.2	Dyssosial personlighetsforstyrrelse
F60.3	Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse (borderline)
F60.4	Dramatiserende personlighetsforstyrrelse
F60.5	Tvangspreget personlighetsforstyrrelse
F60.6	Engstelig [unnvikende] personlighetsforstyrrelse
F60.7	Avhengig personlighetsforstyrrelse
F60.8	Andre spesifikke personlighetsforstyrrelser
F60.9	Uspesifisert personlighetsforstyrrelse
F61	Blandede og andre personlighetsforstyrrelser

ICD-11 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders

6D10	Personality disorder	6D10.0 Mild personality disorder
		6D10.1 Moderate personality disorder
		6D10.2 Severe personality disorder
		6D10.Z Personality disorder, severity unspecified
6D11	Prominent personality traits or patterns	6D11.0 Negative affectivity
		6D11.1 Detachment
		6D11.2 Dissociality
		6D11.3 Disinhibition
		6D11.4 Anankastia
		6D11.5 Borderline pattern

Nye områder:
Kronisk smerte
Søvn-våkenlidelser
Seksuell helse
Psykisk helse
Antibiotikaresistens
Sykehusinfeksjoner
Anatomi / lokalisasjon
Allergier
Diagnosestatus
Alvorlighet
Etiologi
Funksjonskartlegging
Osv...

Fra ICD-10 til ICD-11 – hva legger vi til grunn for oppgraderingen

Direktoratets anbefaling til HOD

Oppdrag TB2023-11 Kodeverk for diagnoser

ICD-11 er det kodeverket som er best egnet til å erstatte ICD-10 i Norge

ICD-11 bør dekke **formålene** ICD-10 dekker i dag da det er behov for **klassifikasjonsegenskaper** for disse formålene.

Direktoratets anbefaling til HOD

Oppdrag TB2024-80 Kodeverk for diagnoser

ICD-11 skal erstatte ICD-10 for sikre medisinskfaglig koding og helsestatistikk i Norge og internasjonalt.

Klassifikasjoner og terminologier tjener **ulike formål**, og ingen kodeverk kan alene dekke alle behov.

ICD-11 bør dekke formålene ICD-10 dekker i dag da det er behov for klassifikasjonsegenskaper for disse formålene.

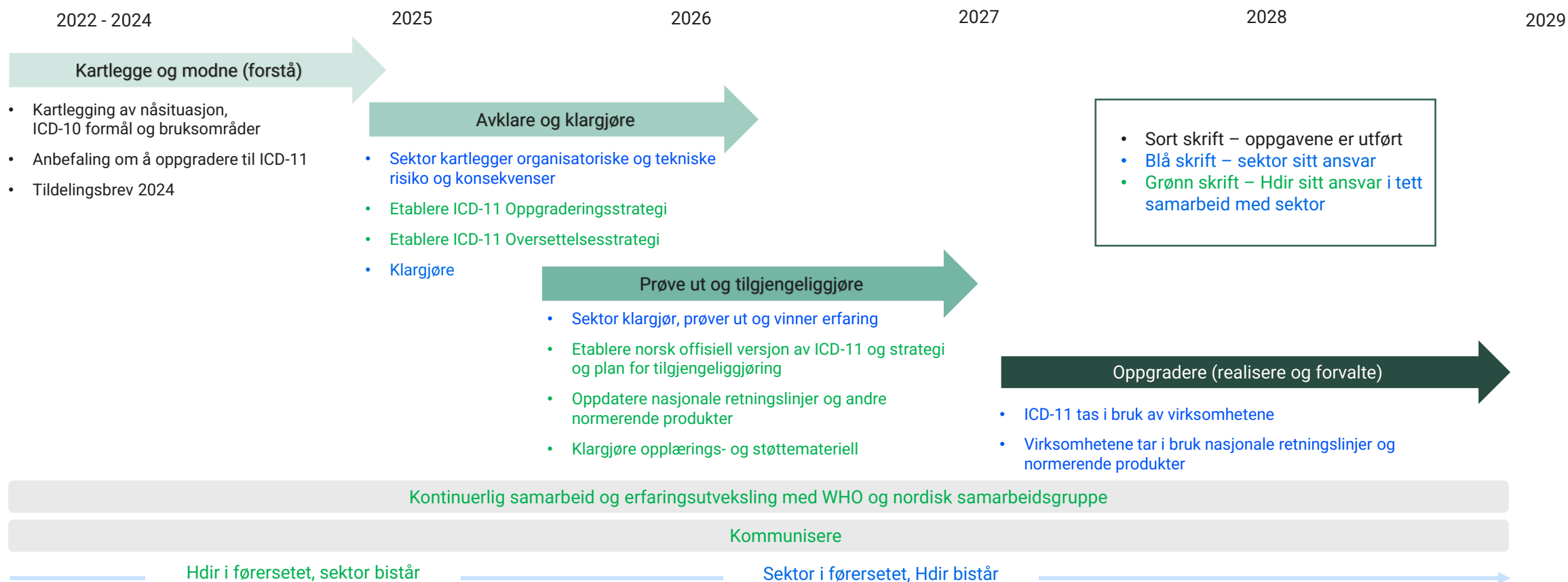
Foreløpig overordnet tidsplan for oppgraderingen, roller og ansvar



Oppgradere til ICD-11, erstatte ICD-10 - foreløpig overordnet tidsplan

Kommunisert til HOD i oppdrag TB2024-80 Kodeverk for diagnoser. NB! Planen må forankres med sektor

Helsedirektoratet jobber med en overordnet tidsplan for overgang til ICD-11. Den skal tas fram i samarbeid med regionale helseforetak, Folkehelseinstituttet og fagmiljøene i sektoren. Tidslinjen viser et mulig forløp basert på foreløpige vurderinger og internasjonale føringer. WHO har anbefalt at medlemsland tar i bruk ICD-11 fra 2027. Oppgraderingen vil kreve både tekniske og organisatoriske tilpasninger i sektoren, og endelig fremdrift vil avhenge av videre utredning, erfaringer fra pilotering/PoC og dialog med aktørene det gjelder.



Oppdrag til Hdir i 2025 - hvordan legger vi opp arbeidet



Tildelingsbrev til Hdir 2025

TB2025-47 Informasjonsforvaltning, kodeverk og terminologi

Helsedirektoratet skal, som ansvarlig for informasjonsforvaltning:

- 1. Videreutvikle arbeidet med informasjonsforvaltning og vurdere gjenbruk av eller tilknytning til samarbeidsmodellen for internasjonale standarder*
- 2. Være pådriver for bedre datakvalitet i hele verdikjeden for helsedata, inkludert [overgang til ICD-11](#) og videre bruk av SNOMED CT. Arbeidet skal ses i sammenheng med krav som kommer fra den europeiske helsedataforordningen Side 33 (EHDS). Frist: 15. juni for løypemelding med overordnet tidsplan for overgang til ICD-11*
- 3. Oppdatere Plan for internasjonale standarder med tiltak for prioriterte nasjonale informasjonsmodeller (Helse-NIM) spesielt rettet mot EHDS. Arbeidet skal gi rammer for felles struktur og harmonisering av helseopplysninger for primær- og sekundærbruk, bl.a. for å gjøre automatisk innrapportering av helsedata enklere å oppnå. Frist: 15. juni 2025*

Arbeidet skal gjennomføres i samarbeid med regionale helseforetak, Folkehelseinstituttet, og fagmiljøene i sektoren.

Arbeidspakker 2025



Arbeidspakker 2025

- 1 Nettsider og kommunikasjon ICD-11 (videreføring fra 24)
- 2 Oversettelse av ICD-11 (videreføring fra 24)
- 3 Tilgjengeliggjøre ICD-11(ny)
- 4 Overordnet tidsplan for oppgradering til ICD-11 (ny)
- 5 Helhetlig tilnærming til bruk av SNOMED CT og ICD-11 (ny)

Arbeidspakker 2025

	1	2	3	4	5
Pakke	Nettsider og kommunikasjon	Oversettelse av ICD-11	Tilgjengeliggjøre ICD-11	Overordnet tidsplan for oppgradering til ICD-11	Helhetlig tilnærming til bruk av SNOMED CT og ICD-11
Mål	• Tydelig og fortløpende informasjon om ICD-11-oppgraderingen • Vise kompleksitet og tidsramme • Involvere aktører	• Kvalitetssikret norsk oversettelse • Fotfeste og eierskap hos aktører • Tilpasse forvaltning	• Kjenne WHO's verktøy • Alternativer for tilgjengeliggjøring • Forstå aktørers behov og konsekvenser • Etablere strategi	• Realistisk tidsplan • Bred aktørinvolvering • Bevissthet og eierskap • Minimere risiko	• Helhetlig tilnærming til terminologi og klassifikasjoner • Forstå og tilrettelegge for samarbeid SNOMED-WHO (joint-action) • Bidra til felles rammeverk
Produkter/Leveranser	 • Kommunikationsplan • Gjennomføring av kommunikasjonsaktiviteter • Nordisk samarbeid	 • Oversettelsesstrategi • Språklig retningslinje • Oversettelsesverktøy • PoC – oversettelse • Lastet opp oversettelse	 • Konsekvens- og risikoanalyse av alternativer for tilgjengeliggjøring • Teknisk veileder for implementering i fagsystem og register • PoC – tilgjengeliggjøring	 • Videreføre interessentanalyse og aktørkartlegging • Konsekvensvurderinger • Overordnet tidsplan • Oppgraderingsstrategi	 • Plan for arbeid • Ta frem metode og kunnskapsgrunnlag • Formidling om SNOMED-WHO samarbeidet • Bidra med relevant kunnskap til relaterte EHDS initiativer

Kommentarer og spørsmål



